

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 37.

CHICAGO, ILL., SREDA, 5. MARCA — WEDNESDAY, MARCH, 5, 1924.

LETO (Vol.) X.

McDonald ustvarja novo zavezniško alijanco.

POINCARE SE STRINJA S MacDONALDOVIMI PREDLOGI. — ZDRUŽENE DRŽAVE BODO POVABLJENE V ZVEZO.

Pariz. — Pismeno dogovorjanje med angleškim ministrskim predsednikom MacDonaldom in francoskim premierjem Poincaretom kaže pomenljive rezultate, ki se znajo uresničiti in ustvariti novo zavezniško alijanco, ki bo jamčila Evropi mir v bližnji bodočnosti.

MacDonaldova sugestija je naredila na francoski narod najboljše utis, dasi so francoski ljudje že navajeni sličnih obljub in so zadnje čase že postali nekaki kronični dvomljivci. MacDonaldova sugestija zahteva, da se da Franciji teritorialna obrambena garancija pred nemško agresivnostjo, katere se Francija boji, ako izprazni Ruhr. Zato zahteva, da se zavezniški vzamejo skupaj in zajamčijo Franciji varnost pred napadom od strani Nemčije.

Najprvo bo MacDonald skušal napraviti tako obrambeno zvezo s Francijo, nato bo povabil v zvezo še Združene države, da bi se iste zavezale v istem smislu, kot se namerava Anglija.

Ako se MacDonaldu posreči sporazum doseči tedaj bo Francija izpraznila proti zanesljivi nemški obljubi zasedeni Ruhr. To bo pomenilo začetek prave evropske rekonstrukcije.

Dasí se še ne ve, kaj bo na to sugestijo odgovorila Amerika, pričakujejo kljub temu v Londonu in Parizu medsebojne alijance, v katero bo prav gotovo vstopila tudi Belgija in podpirala jo bo gotovo tudi mala antanta. Poročilo omenja, da ni za pričakovati, da bi se Amerika zavezala za kako obrambeno vojaško alijanco, pričakuje pa se od Amerike, da bo Evropi nakazala posojila, s katerimi se bodo okrepile valute evropskih držav.

Če se ta MacDonalldova sugestija uresniči, tedaj bo MacDonald postal v tem po vojnem času najmarkantnejši diplomat nove dobe v Evropi.

V kratkem se bo to vprašanje še bolj razvilo in vide- li bomo, ali so znamenja, ki jih je videti na horizontu tega vprašanja upopolna, ali so v njih prevare, kakor so bile še v vseh dosedaj.

Za Belgijo imenovan nov poslanik.

Washington. — Nominacija za poslanika v Belgiji Charles B. Wara je bila včeraj potrjena od senatske zbornice.

Prohibicija je draga reč.

Washington. — Admiral Billard, ki ima pod komando prohibicijsko nadzorovanje na morju v predpisanih zonah zahteva v svojem proračunu celih 13 milijonov in pol za vzdrževanje strogega nadzorstva na morju. Pa naj še kdo reče, da je prohibicija poceni!

EINSTEINOVA TEORIJA NAPAČNA.

Profesor znanstva na akademiji v Kaliforniji pobija njegove nauke, kot izmišljene in ničeve.

Iz San Francisea se poroča, da je te dni na Akademiji znanstva v Kaliforniji predaval mornariški kapitan T. J. J. See, ki je profesor naravoslovja in poznan kot eden najboljših ameriških astronomov. Predavanje se je vršilo na Mare otoku pred vojaškimi kadeti in raznimi častniki.

Profesor See je zanikal vse Einsteinove trditve, in to s tehtnimi dokazi. Dokazal je, da Einstein je našel vse svoje trditve v svoji domišljiji in ne v tehtnih dokazih. Kar je n. pr. Einstein trdil o eterju in njegovi naravi je ne mogoče, trdi profesor See.

Mi smo radovedni, kaj bo k temu porekla lawndalska veličina, ki se je nerodno motovila po polju Einsteinove teorije še ne dolgo tega.

Za Filipinsko neodvisnost.

Washington. — V kongresu bodo te dni po priporočilu posebne komisije razpravljali o Filipinskem vprašanju. Nekateri kongresniki so zato, da se Filipincem podeli popolno neodvisnost. Nekateri pa priporočajo, da naj Filipinski otoki ostanejo trajno pod kontrolo Združenih držav.

Zrakoplovka se ubila.

San Antonio, Tex. — Mrs. Herchom Bertha izurjena letalka se je včeraj ubila, ko ji je pri obračanju letala odpovedal stroj in padel na zemljo.

Dva katoliška škofa premirila.

Te dni sta preminula dva ameriška katoliška škofa. V Missouri v Natchezki škofiji je umrl Rt. Rev. J. E. Gunn, kjer je pastiroval 13 let. Pokojni škof Gunn je bil rojen na Irskem. Študiral je na Irskem in v Rimu, kjer je bil posvečen za duhovnika in kmalu za tem imenovan doktorjem bogoslovja.

Drugi škof Rt. Rev. T. Meerschaert rodom Belgijec je umrl 21. februarja t. l. Slednji je živel zadnje čase v nokoju v Oklahoma City. Škof Meerschaert je bil posvečen v mašnika 3. dec. 1871. v Natchez, Miss. V škofa je bil posvečen 8. sept. 1891. in je deloval ves čas dokler ni stopil v pokoj na Oklahoma Citiski škofiji.

— Blizu mesta Baltimore je skočil včeraj s tira vlak na pennsylvanski progi. En potnik je zgubil pri nesreči življenje in več jih je več ali manj poškodovanih.

RAZNE VESTI.

— Oljni škandal je očrnil in zamazal skoro vse republikanske magnate. Republikanci so v velikih skrbih glede prihodnjih volitev, ker radi oljnega škandala bodo zgubili marsikateri glas.

— Govorice, ki so se raztrosile zadnje dni v Washingtonu, da je predsednik Coolidge zahteval rezignacijo od generalnega pravdnika Daughertya, pa da jo ni dobil, so zanikane.

— Iz Washingtona se poroča, da prohibicijski uradniki izjavljajo sami, da je v Washingtonu kljub prohibiciji vedno več zločinov. Prebivalstvo Washingtona se je zvišalo od l. 1910. za 32.17 odstotkov. Zločini leta 1923. pa so narastli za celih 107.47 odstotkov od zločinov leta 1910. Razlika je vidna in tudi znamenje, da prohibicija ne omejuje zločinov.

— Chicaški črnorokarji so v nedeljo ustrelili tri osebe na 1213 Arthington street. Ustreljeni so Italijani, kar je znamenje, da so jih umorili italijanski črnorokarji.

— Iz Marion, Ill. se poroča, da se je v pondeljek odpeljal na okrožno sodišče v Danville nad 200 kršiteljev prohibicije, katere so ovadili Klani pri zadnjih izgrelih v Williamson countiju.

— V državi Honduras v centralni Ameriki je glasom poročil izbruhnila meščanska vojna. Ameriške bojne ladje v bližini so dobile povelje naj ščitijo življenje ameriških podanikov. Drugače pa se bodo Amerikanci držali strogo neutrarni.

— Iz Londona se poroča, da so se včeraj blizu mesta Duxforda ubili štirje angleški zrakoplovci. Vzrok nesreče je koalicija dveh potniških zrakoplovov na letalni postaji.

— Iz Rima poročajo, da bo prihodnje poletje italijanska kraljeva družina posetila Anglijo. Obiskala bo kraljevo družino in več drugih znamenitih krajev na Angleškem.

— Republikanski "uskoki" baje nameravajo formirati svojo lastno politično stranko, tako govori poročilo iz New Yorka. Predsedniški kandidat bo najbrže senator Borah ali pa senator Murdock.

— Pacifiška vojno brodovje je včeraj priplulo v Newyorški pristan. Kjer je bilo po mornariških običajih sprejeto od atlantiškega bojnega brodovja. Velikanske množice ljudstva so gledale na tem mornariške ceremonije.

— Iz Barcelone se poroča, da je nemški magnat Krupp kupil več sveta na Španskem. Govori se, da bo postavil v Španiji več železnih tovarnih in celo ladjedelnico. Izdeloval bo tudi lokomotive in železniške vozove.

— Iz Berlina poročajo, da so ruski boljševiki te dni deportirali sto in dve osebe, po večini same inteligente, ki niso hoteli trobiti v boljševiški rog, v daljno Sibirijo, kjer se jih bo držalo v pregnanstvu.

ŠIRITE LIST EDINOST

POLICIJA ARETIRALA MORILCA KATOLIŠKEGA DUHOVNIKA.

Zena v detektivski službi o vadila osumljenca. — Morilec ima še druge zlačilne na vesti.

Chicago. — Chicaška policistinja Marion Wightman je zasledila morilca katoliškega župnika Rev. Florijana Chodniewicza, ki je bil umorjen na misteriozni način pred dobrima dvema letoma v župnišču St. Florence Church, kjer je umorjeni župnik pastiroval. Ime morilca je Trjesniwski, kateri se je pod drugim rela estate — zemljiškega imenom skrival in izdajal za — agenta. Policistinja je hotela z njim skleniti neko pogodbo. Ko se je z njim pogajala se je v pogovoru z njim prepričala, da je on pravi in ga nato naznanila policiji. Prišel je na dogovorjeno mesto, da bosta sklenila neko kupno pogodbo. Ko je vstopil v pisarno je stopil za njim policijski saržent in ga aretiral. Trjesniwski je baje izpovedal policiji na postaji vzhodne strani, da je on umoril duhovnika.

Obenem se tudi poroča, da ga policija zahteva v več mestih radi raznih zločinskih slučajev.

Edison ugovarja zanikanju posmrtnega življenja.

New York. — Znameniti ameriški iznajditelj Edison, ki je do danes vpregel elektriko že skoro za vsako uporabo odgovarja temeljito, na razne blodnje brezvercev, s katerimi zanikujejo posmrtno življenje človeka. Edison dokazuje s tehtnimi dokazi, da je v človeku sila življenja neizbrljiva. tudi ko telesni ostanki prenehajo živeti. V vsakem človeku je Bog usadil dušo, ki večno živi. Večno življenje neumrjoče duše mi ne razumemo, prav tako ne, kakor ne moremo razumeti vsemirja, ki ga je Bog ustvaril. Tako torej izjavlja največji velemoj na polju elektrike. Prosvitljenci čitajte njegova izvajanja!

Delavski voditelj hvali katoliško cerkev.

Cleveland. — Znani predsednik železniških strojnikov Warren S. Stone je v svojem govoru obsojal protestantsko cerkev, da se nagiba bolj h kapitalistom kot delavcem. O katoliški cerkvi pa je dejal, da njena vrata so režečem prav tako odprta, kakor bogatinom. Zato, je dejal, se tudi delavstvo čezdalje bolj oklepa katoliške cerkve. Kaj bo porekel nato starosta slovenskih rdečkarjev oča Zafričnik??? Morda se mu še razlije žolč!

Očetje Benediktini si grade nov kolegij.

Canon City, Colo. — V East Canon Citiju bodo to spomlad začeli graditi očetje benediktini kolegij in semenišče, kjer si bodo vzgajali novih duhovnikov misijonarjev. Kolegij bo stal okoli \$300.000.

Iz Jugoslavije.

INTRIGE ZA RAZDOR MED SLOVENCMI IN HRVATI. — DRUGE RAZNOTERE VESTI.

Izjava dr. Korošca o kardinalnem kandidatu.

Belgrad. — V najnovejšem času so se razširile vesti, da dela dr. Korošec proti imenovanju zagrebškega nadškofa dr. Bauerja za kardinala. Vašemu dopisniku je dr. Korošec v tej zadevi izjavil: "Ne delam niti za dr. Jegliča niti proti dr. Bauerju, ker vprašanje o imenovanju kardinala gotovo ne spada v kompetenco političnih strank. Kolikor je meni znano, in jaz mislim, da sem dobro poučen, trenutno vprašanje o osebi, ki naj bi bila imenovana za kardinala, v Vatikanu sploh ni na dnevnem redu. Vlada z druge strani o tej zadevi po mojem prepričanju nima nobene besede, ker je to notranja cerkvena zadeva in sicer mnogo bolj, kakor novi škof-opadnik v Zagrebu, za katerega se tudi ni zahtevalo odobrenje vlade kakor pri imenovanjih katoliških škofov. Celo zadevo so spravili v javnost iz političnih vzrokov, da zasejejo nezaupanje med Hrvatse in Slovence ravno v trenutku, ko je njihovo zbliznanje postalo politično pomembno."

Velika zaplemba zlata na mariborskem kolodvoru.

V zagrebškem brzovlaku, ki privozi v Maribor okrog polnoči, so mariborski carinski organi napravili zopet dober plen. V nekem kupeju so našli nad sedežem skrit pravecni zaklad — skoro 3 kg zlatih ur, denarja, prstanov in različnih drugih zlatarskih izdelkov. Očividno je tihotapec imel namen, spraviti zlato iz Zagreba v Avstrijo ter ga je zato skril pod sedež, da ga strog oko carine ne bi našlo. Zlato, ki je vredno gotovo več sto tisoč dinarjev, so carinski organi zaplenili, gospodarja tega zaklada pa niso izsledili. Gotovo se je odpeljal z istim vlakom v Avstrijo, vesel, da je vsaj on ostal svoboden.

Živ zgorel.

V Subotici je na grozovit način izvršil samomor neki Stipan Nemuško. Zaklenil se je v sobo, polil pohištvo in sebe z bencinom ter vse skupaj zažgal. Bil je kronični alkoholik ter je dejanje izvršil v napadu blaznosti. Ko so požar pogasili, so našli samomorilca vsega ožganega med gorčim pohištvom.

Nesreča vsled nepazljivosti.

V Muljavi pri Stični na Kranjskem se je dogodila v hiši nadučitelja Fr. Samca velika nesreča vsled nepazljivosti. Ko je nadučitelj odšel od doma, je njegova soproga zakurila peč v sobi, poleg peči pa naložila smrekovih drv, da se sušijo. V sobo je zaprla troje majhnih otrok, sama pa je odšla z najstarejšo hčerko na obisk k sosedu. Nenadoma so se pa vnele drve ob peči in dim je napolnil sobo ter zadušil dva otroka, dočim je mati tretjega našla malo živega, le-

žečega v nezavesti na tleh.

Najdeno dete.

V veži svoje hiše na Sv. Petra cesti v Ljubljani je našel gospodar J. L. dete ženskega spola, staro približno 2 tedna. Otroka so oddali v bolnišnico.

Z nožem je napadel v Vramovčih pri Črnomlju Jakše Matija svojega brata Franceta in ga težko ranil.

Smrtna nesreča vsled neprevideznosti.

V Bonačevi kartonažni tovarni v Ljubljani je 30-letni delavec Anton Kovič, navzlic svarilu strojnika iz radovednosti odprl vijake parnega kotla, kjer se je kuhl papir iz kotla je vdrla para s tako silo, da je vrgla Koviča na tla. Vsega opečenega so pripeljali v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Tajnik pri obč. uradu v Dolnji vasi.

Tajnik pri obč. uradu v Dolnji vasi pri Kočevju je poneveril iz občinske blagajne okrog 13.000 Din. in je neznan kam pobegnul.

Škratica

se je zopet pojavila v celjskem okrožju in so iz nekaterih krajev okrog Celja pripeljali v celjsko bolnico že mnogo obolelih otrok.

Umrli je

v mariborski bolnišnici obče znani ter velespoštovani posestnik Karl Babič iz Hoč.

Neroden lovec.

Mlad fant iz ljubljanske okolice je zmaknil doma puško in je šel streljat ptiče. Z njim je šel tudi njegov mlajši brat. Nesrečen slučaj je na- (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starih krajih in naše pošiljave so dostavljene prejemnikom na dom ali na zadnje pošto točno in brez vsakega odbitja.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in hrah so bile včeraj sledeče:

Skupne s poštnino:	
500 — Din.	\$ 7.10
1,000 — Din.	\$ 13.85
2,500 — Din.	\$ 34.50
5,000 — Din.	\$ 68.50
10,000 — Din.	\$ 136.00

100 — Lir.	\$ 5.10
200 — Lir.	\$ 9.85
500 — Lir.	\$ 23.75
1,000 — Lir.	\$ 46.25

Pri pošiljtvah nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, do stikrat decala npričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato s pošiljtvami nakazuje po cenah onega dne, ki mi sprejemamo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POSTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljave naslovite na — SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK
78 — 9th AVENUE, NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Ishaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Published by:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year\$4.00
"	For United States per half year\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1910, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Izza kulis rimske pogodbe.

Za pogodbo med Jugoslavijo in Italijo, podpisano med paradami in pojedinami v Rimu z zlatim persom ter z imeni Mussolini, "Pachitch" in "Nintchitch" veljajo v polni meri stih, ki jih je nekdanji pesnik Zmaj Jovan naslovil na berlinski kongres:

"I svršeno je — madjijskim mjerom
I potpisano — zlačenim perom
I proslavljeno — gospodskim pirom
I naša propast — zove se mirom — —!"

Pogodba se je podpisala v rimski palači Chigi, ki ima več dvoran. Tu je dvorana Svobode, potem dvorana Miru, dvorana Narodnih velikanov, dvorana Ujedinenja, itd., a za podpis pogodbe so porabili dvorano — Zmage. — Zakaj? — Gotovo za to, ker Italijani vse dobijo, Jugoslavlani pa vse izgubijo.

Neki posebni znamenit italijanski časnikar Attilio Tamara, sodi v listu "Piccolo" o rimski pogodbi tole:

Sporazum znači popolno zmago Mussolinija nad Jugoslavijo. Italija je dobila Reko, katere ji ni hotel pripoznati nobena velesila, Jugoslavija pa to, kar ji je bilo itak že pripoznano. Jugoslavija bo imela korist od pogodbe z Italijo le, če se bo napram njej prijateljsko obnašala. Italija zagotavlja Jugoslaviji, da jo bo politično podpirala, ako bi jo kdo napadel. Toda razum Madžarske in Bolgarije nihče ne misli Jugoslavije napasti. Ti dve pa ne moreta podvzeti nobene akcije proti Jugoslaviji brez sporazuma z Italijo. Italija torej garantira Jugoslaviji to, kar odvisi čisto od nje. Italije. Ako bi se Jugoslavija hotela nasloniti na Francijo ali pa, ako bi eventualno skupščina pogodbe ne odobrila, Italija ne bo imela od tega velike škode, ker iz Reke gotovo ne bo več šla. Pogodba je tudi silno zmanjšala vpliv in pomen Male antante. Kar se tiče Madžarske, ji more Italija pomagati do svobodnega izhoda na Reko. Na noben način Italija ne bo zasledovala ničesar v škodo Ogrske in Bolgarije.

Italijanski časnikar je gotovo dobro zadel in označil pravni pomen rimske pogodbe; francoski viri pa še pojasnujejo, zakaj sta morala Pašič in Ninčič v Rimu podpisati tako porazno pogodbo za Jugoslavijo. — Dunajski "Abendblatt" ima vest iz Pariza od 5. februarja, ki pravi:

"Veliki vspuh Italije v reškem vprašanju ni prav nič iznenadil francoske diplomatske kroge. V francoskem zunanem ministrstvu so že davno pričakovali, da se bo Italija po potrebi in priliki poslužila tajne pogodbe, ki je bila leta 1914. sklenjena med Italijo in Srbijo. Že Mussolinijeva grožnja, da se tajna pogodba objavi, je zadostovala, da je vlada Jugoslavije takoj prepustila Reko Italiji.

Ta tajna pogodba je tako le nastala: Po prvi avstrijski ofenzivi v Srbiji je ponudila Pašičeva vlada Italiji pogodbo, po kateri bi Srbija dobila izhod na Jadransko morje, Italija pa pravico do Jadranske vzhodne obale, do vseh otokov zahodno Neretve, ter do Trsta in Reke. Srbiji pa bi po tej pogodbi pripadel Dubrovnik, Kotorska boka in Črnogorska obala, dočim bi se vse drugo prepustilo Italiji.

Ko so leta 1915. v Londonu razpravljali o pristopu Italije k antanti se je obravnavala tudi ta pogodba ter se pripoznala od Anglije in Francije, obljube in ponudbe Srbije Italiji se pa ob pogodbah Saintgermain in Trianona niso izvedle, ker Amerika ni hotela pripoznati dogovorov v Londonu leta 1915.

V francoskih diplomatskih in političnih krogih so prepričani, da je Mussolini vse svoje dosegel, ker je Pašiču zagrozil, da drugače objavi to tajno pogodbo.

Pašič se boji, da bi se njegova velika bratska ljubezen in skrb za Hrvate in Slovence pokazala v pravi luči in za to je in bo storil, kar mu bo Mussolini ukazal.

Iz tega vzroka torej, je šel Pašič in Ninčič v Rim, da je tamkaj prodal slovensko Primorje, Reko in se odrekel v imenu njegove SHS. vlade vsem pravicam do imenovanih krajev. To je storil veliki srbski šovinist iz nagiba, da bi se slovenski in hrvaški narod kar najprej zatrl. Če bi bil Pašič Nemeč, Italijan ali kak turški Paša bi se temu ne čudili. Ker je pa Slovan in je šel Slovan prodajati pa ni vreden in ne zasluži, da bi Slovan pljunil pred njega.

North Chicago, Ill.

Le malo kedaj se kdo oglasi iz naše naselbine, zato upam, da mi odstopite malo prostora. Delavske razmere so bolj slabe, zato ni rojakom svetovati semkaj hoditi za delom.

Na društvenem polju se pa še precej dobro gibljemo. Posebno društvo sv. Jožefa je aktivno pri dobivanju novih članov. Kakor se čuje ima zopet celo vrsto novih kandidatov za prihodnjo sejo. Društvo Marije Pomagaj je sprejelo enakopravnost za članice, ima že lepo število članic v svoji sredi. Tudi dr. sv. Ane se živahno giblje. Da se pa vzbudi pri članstvu večje zanimanje za društvene seje, so prišli uradniki pri društvu Marije Pomagaj do posebno dobre in pametne ideje, namreč, dati članstvu po seji nekoliko razvedrila. Rečeno storjeno. Uradniki društva so po svoji zadnji mesečni seji, priredili nekaj "Suprise Party" članom društva. Ko so se nekoliko telesno pokrepčali, pričeli so se govoriti. Povedala se je marsikatera zabavna, šaljiva, humoristična beseda, pa tudi resna, prava zdrava beseda, beseda govorjena iz srca, v obični blagor cele slovenske naselbine. Članstvo se je jako pohvalno izreklo o tej zabavi, ter se izrazilo v prihodnje še več takšnih sestankov prirediti v večjem obsegu. Pa tudi druga društva nameravajo enake sestanke prirediti.

Proslavo 30-letnice K. S. K. Jednote bodejo naša društva priredila 6. aprila na posebno slovesen način. Za ta dan se že delajo velike predpriprave. Obenem bo to tudi nekak skupni shod vsega članstva K. S. K. Jednote v naši naselbini.

G. urednik. Ako ured. koš ne pogoltne ta moj dopis, se pa morda zopet kedaj pozneje oglašim. Do tedaj pa, zdravi!

Član K. S. K. J.

Pueblo, Colo.

— Žene naše fare Matere Božje so priredile predzadnje nedeljo jako prijazno domačo zabavo, na kateri so se naši farani prav po domačem načinu zabavali in veselili. Udeležba je bila jako obilna in vsi udeleženci so kazali največjo zadovoljnost na tej zabavi. Je že tako, Slovenci ljubimo zabave prirejene po slovenskem načinu.

— Predzadnje sredo so pokopali iz naše cerkve Alojzija Brodariča. Sorodnikom bo di izraženo globoko sožalje. Pokojniku pa mir in pokoj!

— V bolnišnici se nahajata Joseph Kolbenz in Anton Švajger. Nahajata se v Park-view bolnišnici.

— Blaž Oreskovič, ki je bil te dni operiran je operacijo uspešno preživel in se nahaja na poti okrevanja.

— Poročili so se te dni: Martin Levar, Antonio Chutich, Matt Sastello in Miss Šurla.

— Prav slovesna poroka pa se je vršila predzadnje sredo, ko so poročili Jožeta Goršeta z nevesto Heleno Krutko. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče in blagoslova božjega v zakonskem stanju!

— Father Innocent ki so

se nahajali več dni v Chicagi so se te dni vrnili nazaj na našo župnijo. V odsotnosti so jih nadomestovali Father Urban.

Poročevalec.

Chicago, Ill.

Dne 29. febr. je imela Slov. Čitalnica svoj zabavni večer v cerkveni dvorani. Udeležba od strani občinstva je bila prav povoljna, kar daje pogum vsem odbornicam in odbornikom v delu za obstoj in napredek Čitalnice. Odbor se na tem mestu tudi iskreno zahvaljuje vsem tistim, ki so se udeležili zabave in s tem pokazali naklonjenost Slov. Čitalnici.

Zadnji čas smo dobili iz mestne Čitalnice več slovenskih knjig zato vabimo vse tiste, ki še niso člani (ice) slov. Čitalnice in ki se zanimajo za lepo berilo, da naj se sedaj vpišejo, ko je na izbiro mnogo lepega in podučljivega berila. Tu je postna doba, v kateri si pravi katolijan ne išče razvedrila v hrupnih prostorih, lepa prilika pa je prav slov. Čitalnica za tiste, ki si želijo pregnati dolge večere z branjem lepih in zanimivih knjig. Članarina na leto je samo 75c. Sedaj se tudi pripravljamo na igro "Miklova Zala," ki se bo vprizorila dne 6. aprila. Več o tem bo še poročano.

Mary Janesh, tajnica.

Joliet, Ill.

— Preminula je dobro poznana Mrs. Frances Klemenčič stara 25 let. Stanovala je na 1214 — Broadway ulici. Njen soproj je znani slovenski klepar. Razum soproga zapušča dva otroka in dva brata. Pogreb se je vršil s slovesno sv. mašo iz cerkve sv. Jožefa na slovensko pokopališče. Blagi ženi R. I. P.!

— V sosednjem Rockdalu je nenadoma umrla triletna Frances Pirc. Deklico je najbrže moral prijeti krč ali pa jo je zadela kap.

— Rojak Math Stefanič, ki ima farmo blizu Jolietu se je ponesrečil te dni in si zlomil pri padcu nogo.

A. S.

West Allis—Milwaukee, Wis.

Dolžnost me veže, da tem potom najlepše zahvalim dobre westalliške in milwauške rojake, za prijazen vsestranski sprejem in pomoč pri moji agitaciji za naše katoliške liste.

Naj spregovorim tudi nekoliko o teh dveh naselbinah, kjer sem se mudil zadnje dni. Predvsem naj omenim še jaz nekoliko o tem velikem združenju katoliškem shodu, ki se je vršil v tukajšnji naselbini zadnje dni. Čitatelji ne bodo vrjeli, da je ta West Alliška naselbina sedaj popolnoma drugačnejša kot je bila pred tem shodom. Kolikim so se odprle oči, koliko jih je prišlo nazaj na pravo pot in zopet spoznalo kje se nahaja resnica in prava pot. Govorniki so ljudstvo poučili. Predstavili so jim jasne slike današnjih položajev, v katerih se nahajamo ameriški Slovenci. Sedaj so čuli le eno stran, a naše strani niso čuli nikdar, zato so tudi ta navadni čestokrat mislili, da imajo rdeči gospodje prav, ko trdijo, da

je vse kar je krščanskega in katoliškega humbug, itd. A, ko čujejo pa tudi drugo stran, pa kmalu spregledajo, da kako so bili zaslepljeni, kako so jih rdeči gospodje za nas vodili, kako so jim trosili peska v oči itd.

Tako tudi v teh dveh naselbinah. Danes naj pride med nje kak rdeči agitator, ga bodo dobro premerili od vrha do tal predno mu bodo kaj vrjeli. Zakaj rdeči agitatorji nimajo drugega, kakor široka usta pa prazno dlan in so brez srca.

Tako je začel dobivati tudi v West Allisu in Milwaukee katoliški tisek močna tla. Razširil se je v marsikatero slovensko hišo, kjer je bil doslej nepoznan.

Pred vsem se moram zahvaliti našim vrlim tukajšnjim katoliškem možem, med katerimi so eni biseri in vse pohvale vredni. Pomagali so mi na vso moč pri moji agitaciji in s tem spravili na listo veliko novih naročnikov, zakar jim plačaj ljubi Bog.

Vam rojaki pa, ki ste spregledali in sedaj vidite, kje je resnica, kje je prava pot za Vas, pa kličem, krepko naprej po tej poti. Boste nalezeli še marsikje na kake rdeče junake, toda to naj vas ne plaši. Zavedajte se vedno, da ste vi na pravi poti, da ste vi na strani resnice in to bo vas bodrilo vsepovsod.

Predvsem sem dolžan najlepše zahvale družini Mr in Mrs. Kozleucharja, starejšim in mlajšim, kjer sem bil gost skoro več čas mojega bivanja v West Alliški naselbini. Hvala lepa za stanovanje, hrano in vso postrežbo, ki sem jo bil deležen te dni pri vas. Naj Vam Bog plača za vse, kar ste te dni storili za katoliški tisek.

Dalje lepa hvala družinam Mr. A. Florjanca, Mr. J. Arha, Mr. J. Kovačiča in Mr. Breganta v Milwaukee, in še vsem drugim, ki so mi kaj pomagali pri agitaciji. Povsod sem bil najlepše sprejet in povsod so mi šli na roke in pomagali. To pa priča, da ima West Alliška naselbina še moke, ki so vneti za dobro stvar in za dobro delo.

Dalje sem dolžan najlepše zahvale tudi tukajšnjemu preč. g. župniku Rev. Father M. Pakižu za lepi sprejem, pomoč in za koristne nasvete, ki so mi jih dali za agitacijo, kakor tudi za njih prijazen gostoljubnost. Bog plačaj vse!

Delavske razmere so tukaj še precej dobre. Delajo skoro vsi in brezposelnih ni. Plača pa je ponavadi. O tej imajo seveda glavno besedo kapitalisti, ki ji postavljajo mejo po svoji volji.

Vreme je bilo te dni ne preveč mrzlo. Snega je kakih tri palce, ki se pa tudi že otaja in bo najbrže kmalu zginil, kolikor večjo autoriteto bo dobivalo solnce nad zimo.

Končno se še enkrat najlepše zahvaljujem vsem skupaj, ki so mi kaj pomagali. Vrlim rojakom in rojakinjam pa kličem, le krepko naprej po začrtani poti, naj sovražnik še tako rjove ne ozirajte se na njega, temveč glavo kviško in prezirajte ga vsepovsod. S pozdravom.

Leo Mladič, pot. zastop.

ALI IMAJO KAČE "ČARODEJNO MOČ"?

V tropičnih deželah, kjer je mnogo strupenih kač, je razširjeno mnenje, da imajo kače čarodejno moč. Dandanes odklanjajo znanstveniki iz znanstvenih krogov vsako tako mnenje in razlagajo čudno vedenje malih sesalcev in ptičev napram kači s tem, da pravijo, da počenjajo živalice to iz radovednosti ali pa zato, da bi odvrnile pozornost nevarne roparice od svojega zaroda.

Vendar je treba poudariti, da opazovanja pri ujetih in zaprtih kačah ter pri živalih, s katerimi jih pitamo, niso merodajna, kajti kače in one

živalice so v jetništvu v čisto drugačnih razmerah, tako da njihove naravne lastnosti ne pridejo prav do veljave.

Merodajno je torej opazovanje v prosti naravi. Profesor Kuettner, zdravnik in zoolog, se je v tropičnih deželah mnogo bavil z opazovanjem strupenih kač in je prišel glede vedenja živalic napram kačam do drugačnih rezultatov, kakor splošno veljajo danes. Čudno se mu je zdelo, da v južnoafriški stepi, kjer je izredno mnogo strupenih kač, majhni gledalci niti ne poskušajo, da bi ušli kači, ampak se ji dajo brez odpora pograbiti, dočim je opazil pri ujetih živalicah, da se celo bele miši, ki jih je zagrabila kača, ne da bi jih bila poprej zastrupila, branijo in grizejo kačo po gobcu, preden izginejo v žrelu.

Da so prizori v prosti naravi vendar nekaj posebnega, o tem ga je prepričalo sledeče:

Dobil je lepo majhno živalico, neke vrste veverico (Geosciurus capensis), ki živi ob tleh. Živalica je komaj shodila, zato jo je Kuettner skrbno negoval in res je bila zelo krotka in njemu vdana. Vzel je živalico s seboj v Evropo, kjer je v stuttgartskem zoološkem vrtu živala še dalje časa v družbi z divjo mačko, ki je bila z njo obenem vzgojevana. Na tej živalici je opazoval tole: Če je ubil strupeno kačo in jo je položil pred živalico, se je ta tako vedla, kakor ni tega Kuettner na njej še nikoli opazil. Bila je v bližini mrtve kače kakor prikovana in je boljčala vanjo; po vsem telesu je kazala strah in grozo, dlaka ji je bila naježena, gostodlaki repek, je dvignila in ga držala navpično kvišku. V tem strahu se je živalica vedno približevala mrtvi kači, prišla tik do nje, potem pa jo zopet odskočila, se zopet približala, dokler ni Kuettner kače odstranil, da ne bi živalce preveč razburjal. Napram mrtvim kuščarjem se je vedla prav tako mlačno kakor napram drugim pravkar ubitim živalim. Z nestrupenimi kačami ni mogel napraviti poizkusa, ker so skoro vse južnoafriške kače strupene; živi strupeni kači pa uboge živalce ni hotel žrtvovati.

Kuettner je poizkus čisto ponovil in je dobil vselej vtis, da gre tukaj za hipnotično učinkovanje, ki se tiče bolj voljnega nego vida. Mlada veverica, ki jo je dobil čisto mlado. Gotovo ni prišla nikoli v stik s strupeno kačo. Zato gre tu le za prirojeni nagon (instinkt), ki sicer v neposredni bližini kače malo pomaga, pač pa koristi ako voha živalica kačo na večjo daljavo. Sicer pa tudi tukaj ne prihaja v poštev smotrenost kakor čisto v naravi, kajti ne moremo si pač misliti večje nesmotrenosti, kot jo vidimo pri kači klopotaci. In vendar doseže kača svoj cilj, kar zopet dokazuje, da je nezanesljivo iskati v prirodnoznanstvu vedno princip utilitete.

Bržkone temelji tudi strah in trepet vseh opic, starih in mladih, kadar zagledajo živo ali mrtvo kačo, vsaj deloma na prirojenem nagonu. Kuettner je vzredil čisto mlado zeleno morskovo mačko: ta se je začela bati kač šele, ko je bila nekoliko starejša, čeprav je mati ni mogla poučiti. Tudi naravnost bližnji strah domačih afriških konj, ki se plašijo pred kačo, je v zvezi bolj z nagonom nego s slabo lastno izkušnjo, kajti trup velikih afriških kač je tudi za konje smrtonosen. Človek bi mislil, da plaši konja to, ker se kače vijugasto gibljejo ali pa ker pri naskoku naglo naprej šinejo, toda konj voha sovražnika vedno že pred napadom in dotle je večina strupenih kač popolnoma mirna. Kuettner pravi, da bi ga bil njegov poni skoro iz sedla vrgel, tako strašno je skočil v grmovju; Kuettner je mislil takol na kačo, ki se je je poni ustra-

(Dalje na 3. strani.)

Socialna Razmotrivanja

REFORMA POSAMEZNIKOV. Ravninski:

Pod rubriko "Socialna razmotrivanja", je prejšnji članek Fr. F. podal progmatične misli S. K. S. Z. njih načela, oziroma namen, ki ga je imel ob tej ustanovitvi naš veliki sin, slovenskega naroda Jan. Ev. Krek. Ne bom danes ponavljal njegovega članka, kjer mislim, da o njem že razmotrivajo čitatelji tega lista, pač pa naj bo dovoljeno meni malo prostora v tem listu, da nekoliko razodenem svojih misli o "Reformi" ali kakor domačo besedo pravimo preobrazbi in danes naj b. namenjen članek o Reformi posameznikov.

Da je danes na svetu, več krivice, kakor morda že veliko vekov preteklosti v človeški zgodovini, nam je vsem jasno. Organizem človeške družbe, se je nalezil bolezni sebičnosti in samoljubja, ki se zajeda v vse sloje človeške družbe. Pretekla svetovna vojna, ki jo po svoji besnosti zgodovinarji ne poznajo v vseh vekih, bolj strašna, ki bi zahtevala na milijone človeških žrtev, ki so izdihale svoje človeško življenje, na bojnih poljanah, ne vede zakaj, ni čemu! Tu naj pridenemo k tem mučencem, še vse vojne sirote, invalide, revščino, ki jo je vojna seboj prinesla, se nam v duši zbudi sočutje, nad osirotelimi in ogorčenimi nad onimi, ki imajo to človeško katastrofo na vesti. V vsej gototi se je pokazala skvarjena človeška narava, ki je bolj vredna imena zveri, kod časti človeka. — In sedaj po 5 letih premirja zija na človeškemu telesu rana, ki je zdravnik vseh vekov, čas, še ni prav nič ozdravil. Obratno dan za dnevom, čujemo jak bolnika glasnejši, in obupnejši, ki ga bolečine bole in vzdihuje po zdravju. Kaj ima ta bolnik za eno bolezen? Spoznamo jo pod več imeni ki je naglavni "mamon" na eni strani, (tu mislim na kapitalizem, ki pije z revnejših slojev kakor pijavka kri), na drugi strani se ga oprijemlje strast, sebičnosti, časti in gospodstva željnosti. Denar tega sveta vladar, drži vso človeško družbo v svojih krempljih. Če je kedaj bilo napredaj vse je danes, vse lahko kupiš z denarjem. In ni čuda če je ta rana zazijala na telesu skupnega človeštva, in na milijone začutilo njene posledice, ki imajo pa mnogo, da ne rečem vseh, kali v samih nas. Zdihamo kako je vojna posurovela ljudstvo, kar je deloma res. Obsojamo verižništvo, oduševstvo kapitalizma, kar ima v resnici svoj veliki delež v tem obupnem stanju. Toda, nekaj radi pozabimo, pri vsem tem, na svojo lastno odgovornost, in to je moja misel. "Preobrazimo najprej sami sebe, in potem zahtevajmo to od drugih." Z ljudmi vsakovrstnih prepričanj hodim v kotičku, toda dovoljena naj bo sodba o njih. Nekoč je neki socialist, o Gorenjcih to sodbo napravil: (oni namreč se za napredne elemente v človeški družbi prištevajo, in z naprednostjo, da bodo reformirali boljše človeško družbo.) "Meni se čudno zdi, da so ti Gorenjci taki nazadnjaški v Ameriki, v starem kraju so se pa vedno napredni "Sokolji" z "farjem" tepli, oziroma je menda mislil, da z istimi, ki so se držali cerkve." S tako surovostjo, bo postalo človeštvo boljše kaj ne! Tepeš, to, kar smatra vsak človek, ki z razumom misli, za barbarstvo ga smatrajo nekateri napredni misleci, za termometer izobrazbe. — Je moje mnenje v tem, ne z razpajano strastjo, ampak z samostojnim, ljubeznivim, do bližnjega bomo izboljšali člo-

veško družbo. Navdušen komunist, ali socialist, ki imata oba polna usta, vseh človeških dobrin, o skupnosti do vseh, ali njih geslo: vse je vseh, enakomerno, in recimo, da bi danes postavili enega teh naziranj na krmilo, zelo velik optimist, bi moral biti, da bi veroval, da bo dolžnosti z enakomerno meril pravico sebi, kot ostalim državljanom. Verujem, da morda njegovih par prijateljev zna priti na kakšna bolj imenitna mesta, drugo bo ravno tako ostalo kot prej, tudi znajo uničiti kapitalizem, toda znova sezidati, kar bi bilo bolj vredno, kot podirati bo težko kaj. Človek bo ostal le človek, pa naj ga vodijo ta ali ona načela, dokler ne bo pri sebi začel reforme ne bo človeška družba nič boljša. V zabavljanju, v tem smo vsi brez izjeme strokovnjaki, toda v tem že lahko 3-letni otrok izvršuje posel. V nas samih je zlo in kar to čestokrat mislimo, da smo boljši od drugih, je le prevara. Čez kapitalizem se pritožujemo in v duhu računamo kaj vse bi se lahko samo z Fordovo, ali Rockefellerjevo mošnjo napravilo, koristnega človeštvu, toda recimo, da bi nenadoma postali lastniki teh enega, čez njegovo premoženje, kaj bi storili? Jaz zelo dvomim, da bi isto premoženje enakomerno razdelili, na vse delavce, in skušali lajšati revščino pri siromakih. Morda par svojih dragih bi pač bogati obdarovali, vse drugo bi pa ostalo postarem, kakor je bilo. In če že ne, da bi enako gledal, da postane še bogatejši. Z imetjem in bogastvom je pač isto, kakor ista povest, ki je izšla v Mohorjevi družbi v knjižici. "Za vsak dan" pod naslovom: "Koliko zemlje potrebuje človek?" Veliki ruski mislec in pisatelj svetovne slave, N. Tolstoj v nji pripoveduje, da je enemu kmetu, bilo za 1000 rubljev dano toliko zemlje v nakup, kolikor jo v enem dnevu obteče, če pa dotični ne spolni ko solnce zatone svoje kroga, da izgubi kupčijo 1000 rubljev. Zjutraj, je na vse zgodaj odšel, da bi več dobil, da ne bi v dnevu koj zamudil, tekkel je in tekkel vedno več je hotel imeti, toda solnce se je tudi pomikalo proti zatonu. On je pa vsled svoje utrujenosti in skrbeh, če ne pride pravočasno, padel zvečer na istem mestu kod je začel in vsled utrujenosti umrl.

PAIN-EXPELLER

Mazilo velikega slcvera.

Za bolečine sklepe in mišice
Zoper bolečine v prsih in hrčtu.
Če spravi reumatizem vaše mišice v klopčiče.
Za pomirjenje bolestin, sklepih
Za zboljšanje nevralgije.
Za izpahke in odrgnenja.
Zoper bolečine in bolečine.
Vdrgnite ga — preproditte bolečino.

Imejte pri rokah steklenico —
nikdar ne veste, kdaj jo
boste rabili.

35 in 70c. steklenica v lekarnah
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

**MARY SLUGA
IZUČENA BABICA**

1858 — West 22nd Street.

Phone:
Canal 5793

Se priporoča
Slovenkam
zlasti Prekmurjskim
Slovenkam za pomoč
pri porodih.

Ali imajo kače čarobno moč? (Nadaljevanje s 2. strani.)

Šil. Šele po dolgem iskanju je našel veliko svetlo zeleno "Mambo", ki se je vse zelo boji. Visela je kakor lijana z veje nizdol; bila je kakor mrtva, samo z jezičkom je gibala.

Da je tudi vedenje strupene kače v prosti naravi, kadar misli, da je nihče ne opazuje, čisto drugačna nego v jetništvu, dokazuje Kuettner takole: "Videl sem v nekdanji svobodni državi Oranje srednjevelikega ondotelega gada, ki sem ga bil že dolgo časa opazoval na robu pečene pušče; ležal je čisto topo in leno — kar je značilno za te živali — zvit v klopčič; po-

tem pa je šinil nenadoma kakor puščica naravnost s čisto iztegnjenim, nedvigljenim telesom kaka dva metro čez pesek in zopet iztegnjen obležal, ne da bi se zvil v klopčič. Ali ga je razburila kaka živalica, s kakršnimi se hrani, nisem mogel ugotoviti. Kdor je že kdaj opazoval to najljepšo vseh kač, si lahko predstavljaja, kako sem strmel nad ta-

kim vedenjem, kot ga nisem še nikoli videl."

Dva nova škofa.

Dublin. — Sv. Oče je imenoval v Bagamoyi v vzhodni Afriki dva irska misijonarja iz reda sv. Duha škofom. Eden izmed teh bo prevzel vodstvo neke katoliške škofije na Kitajskem.

JOHN R. RAYN POGREBNIK

Cor. Sixth and Portland Str.
CALUMETH, MICH.
Automobile za pogrebe, krste in ženitovanja na razpolago.
Kupcuje tudi s konji.
Vsem se toplo priporoča!

Še en mesec

Razpisane nagrade za nove naročnike veljajo že za mesec dni to je celi mesec marec. Rojaki in rojakinje, pojdite ta mesec na delo in zanesite katoliški list Edinost v vsako slovensko hišo v Ameriki!

ZA PET NOVIH CELOLETNIH ALI ZA DESET POL-LETNIH NAROČNIKOV

bo dobil vsakdo po šest komadov žlic, večjih in malih, šest vilic, šest nožev in nož za maslo vse lepo poniklano, kakoršno ostanejo trajno. Vse je vloženo v lepi baksji narejeni iz javorjevega lesa. To bo krasen spomin, ki bo vas leta in leta spominjal, kdaj da ste agitirali za katoliški list Edinost.

Ta nagrada bo zlasti prav prišla za naše gospodinje. Tudi imate priliko da si nabavite lepe namizne stvari brezplačno.

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo krasen VOJAŠKI DALJNOGLED, ki je jako močan. Daljnogled je v lepi usnjati škatlji na jermenu, da se ga nosi na rameni. Je jako lep dar za vsakogar.

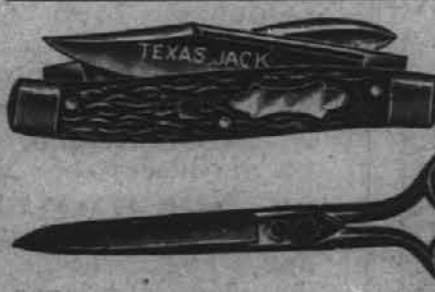

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV

dobi vsakdo KRASEN POZLACEN KRIŽ, ki je 12 col in pol visok in je pravi kras za vsako katoliško hišo. Zlati pride prav, ko pride duhovnik v hišo h bolnikom. Lepšega dara za krščansko hišo ni, kakor lep križ, ki človeka spominja na Križanega, ki je za nas trpel. Naj pride ta križ vsako slovensko katoliško hišo kot spomin, na agitacijo za list Edinost.

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE

dobi vsakdo lepo močno električno SVETILKO "FLASH LIGHT," ki je močno narejena in ima tudi močno baterijo. Ta luč je zelo pripravna za ponoči, kadar jo človek potrebuje. Zlasti je dobra za rudarje v rudnikih. Tudi to je lep spomin za vsakega.

ZA ENEGA NOVEGA NAROČNIKA ALI DVA POL-LETNA

dobi vsakdo lep žepnož in lepe poniklane škarje, kakor vidite oba komada na tej sliki. ZA ENEGA POL-LETNEGA NAROČNIKA pa dobi vsakdo en žepni nož ali pa ene škarje, katero že si hoče izbrati.

Tako je razpisana za vsakega lepa nagrada. Rojaki sedaj pa na delo in pokažimo tekom teh dveh mesecev, ki sta določena za nabiranje novih naročnikov, kaj zmoremo, ako hočemo. Naj v tem času kaj stori sleherni naš naročnik za svoj katoliški list Edinost.

EDINOST
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

Sledovi medvedjih krempļjev.

Prevel P. Blanko Kavčič, O. F. M.

"Zadnje dni se je precej čudno obnašal," odgovori mu ta.

"In vendar je skoraj neprestano veslal," odvrne misijonar.

"Povejte nam, prijatelj, kako ste mogli ujeti toliko rib," nadaljuje pater in prime pohabljenca za roko.

"Resnično, kar sem vam povedal, ni nobena laž. Niti ene ribe nisem ujel.

"Odkod jih pa potem imate?"

"Našel sem jih viseti na veji."

Tem besedam je sledil gromoviti smeh, Pavel je celo obrnil par kozolcev na mehkem pesku. "Saj sem vam rekel, da mi ne boste vrjeli," zagovarja se Peter, "in vas tudi ne grajam, saj sam sebi kimaj vramem, če ravno je resnično, kakor evangelij. Sedel sem ob reki do mraka, a nisem ujel niti ene ribe. Ko sem pa vstal, da bi se vrnil v tabor, slišim nek šum in ko se obrnem, videl sem v svoji bližini na veji majhnega drevesa viseti kito rib. Naj mi kdo to razloži, ako mi more. Zame je to ravno tako skrivnost, kakor krogi okrog šotorov."

"Napol sem že skoraj vrjel, da dela te kroge okrog šotorov sam vrag," se oglasi Latoupine, "ali sedaj, ko nam ti duhovi prinašajo tudi ribe v hrano, sem pa res v nepriklji, kaj naj bi rekel."

"Stari norec se laže," zatrjuje Dorval. "S svojo zgodbo me ne bo ne prestrašil, ne goljufal. Za gotovo je zatrjeval, da je prvo noč videl mene delati kroge, potem zopet Pavla in sedaj je prinesel čudovito zgodbo o duhovih, ki mu prinašajo cele kite rib."

Vsi so se veselili prekrasnih rib, katere so dobili na tako skrivnostni način. Po kratkem posvetovanju sta sklenila misijonar in vodja ekspedicije, da je najpametnejše, ako prenočišče spremenijo in ogenj pogase, da tako preprečijo kakšen napad. Sedaj so se nahajali v bližini vasi Menominov, ali "Rižnih-Indijancev" na gornjem delu Puanke zaliva. Lahko je bilo mogoče, da so prijateljsko misleči Indijanci prinesli ribe in se jim ni zdelo prav nič čudno, ako bi kak Indijanec na ta način ponudil svoj dar. Ravno tako bi pa bilo tudi možno, da bi jih sovražni, ali pa tatinski Indijanci po noči oropali, ako bi ogenj svetlo gorel.

XIV.

"Tukaj je misijonska postaja, tamle pa križ, ki ga je postavil p. Allounez," pripovedoval je p. Marquette Pavlu, medtem ko je čoln tiho drsal ob severnem obrežju Puanke zaliva, ki se tukaj zožuje na nekaj stotin črevļjev. Pri zadnjih besedah je pater pokazal na indijansko vas na gornjem koncu zaliva, kjer je stalo nekako petdeset koč, katerih brezov lub se je svetil skozi zeleno listje kakor sneženi zameti. Na mali višini nad vasjo je pa stegal misijonski križ svoje roke proti žarečemu nebu, križ, katerega je dostavil misijonski pionir p. Allounez.

"Ali so vsi Menomini kristjani?" vpraša mladenič.

"Ne, moj dragi, ne vsi. V vsaki vasi jih je nekoliko, ki se vstavljajo vsem naporom misijonarja."

"Prav tako, kakor dela Rdeči Medved," pravi deček.

"Prav tako, kakor hudič dela vedno," seže mu v besedo Peter, ki je bil pripravljen na boj, ako je kdo le omenil ime Hurona.

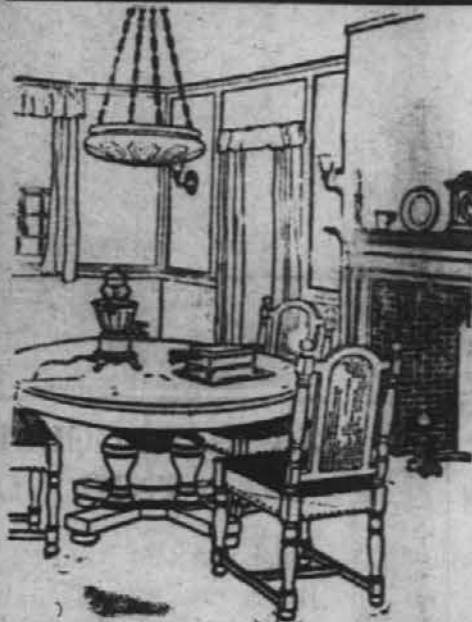
"Upajmo in molimo," pomirja pater, "da bi nekega

dne sprejeli vsi krst," nemene se za besede pohabljenca. "Poglejta" nadaljuje, "tukaj je divji riž, o katerem sem vam tolikrat pripovedoval. Ravno se je začel dvigati nad vodo. V septembru, ko ga Indijanci žanjejo, ima do šest črevļjev visoke bilke."

Tukaj v gornjem delu zaliva, kjer je bila voda plitva, je bila vsa njegova površina pokrita z divjim rižem. Francozi so ga imenovali "divji oves". Rastel je v blatnem dnu reke. Tanke bilke so stale tako blizu skupaj, da je površje vode kar izginito in je izgledalo, kakor obširno obdelano polje. V pomladanskem in letnem času so v tem kraju bivalne divje race, lovile ribe in se potapljale, iskale v blatnem dnu majhne rake, konopljenke in kosi so pa sedali na tanke bilke, ki so se pod njihovo težo vklanjale in namakale svojo bradato glavico v vodo. Tu so našli svoje varno zavetje tropi klenov pred urnimi ščukami, ki so se mogle le s težavo gibati med bujnim rastlinjem. Zgodilo se je pa tudi, da je postala ta mirna slika zelo živahna in burna. Takrat so se borili Indijanci z ptiči in drugimi živalimi za žetev. V začetku septembra je namreč začelo zrnje zoreti. Celi oblaki kosov in drugih ptičev so takrat plavali nad rižem in imeli svojo žetev, ker oni so lahko ključali zoreče klasje poprej, kakor je bilo popolnoma dozorelo, Indijanci so pa morali nasprotno čakati, da je klasje popolnoma dozorelo, da so mogli dozorelo zrnje tepati v svoje čolne. Ob takem času so prišli tudi Menomini na obrežje zaliva. Ničesar ni pomagalo. Ako je prišel Indijanec še tako zgodaj, ptiči so bili že pred njim tu. Nagnal je svoj čoln v podvodo stoječe polje, katero mu je narava sama tako lepo obdelala in poskrbela za bogato žetev. Kakor hitro se je Indijanec pokazal, vzdignile so se velikanske jate ptičev z divjim krikom v zrak. On ni rabil nikakršnega voza, da bi slamo odpeljal v svoj šotor, tudi ni rabil srpa, da bi žel. Z obema rokama je zagrabil bilke in otepjal rumeno zrnje v čoln. Lenega sina gozda je čakala tukaj obilna žetev.

V močvirnatih krajih Wiskonsina in na večini rek v onih krajih vidiš še dandanes skoraj isto sliko. Vedno še lovijo tamkaj divje race ribe in hlatajo po blatnem dnu za raki, še vedno se vzdigujejo nepregledne jate konopljenk in kosov iz podvodno stoječega polja, samo Indijanec in njegov brezov čoln sta izginita s površja te slike.

LEPA RAZSVETLJAVNA

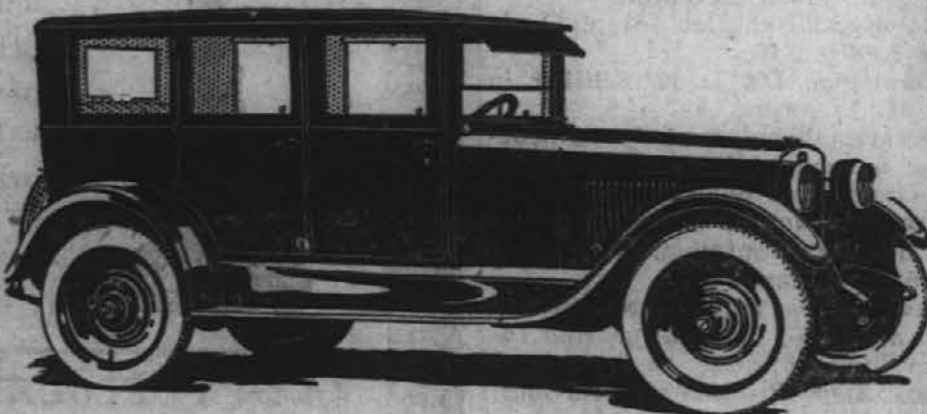
NAREDI dom prijazen, udoben in človek se počuti srečnega v njem. — Zato ne imejte hiše, ampak imejte dom!

Električna razsvetljava je mala stvar, ki povzroča ljudem bingosianje, zadovoljstvo in kjer stite dve — tam je sreča doma! Napeljite v svoja stanovanja električno razsvetljava. Vprašajte nas za cene! Prodajamo tudi vsako vrstne "electrical fixtures". Kadar potrebujete kaj za elektriko pridite v našo trgovino.

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.
2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Pošljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik.

SPOMLAD JE TUKAJ!

Lepi "COLUMBIA SIX" pa tudi!

SLOVENCEM V CHICAGI IN OKOLICI!

Naznanjamo, da smo otvorili prvovrstno trgovino z avtomobili. Predvsem vam povemo, da prodajamo najboljše avtomobile, ki jih je mogoče kupiti za denar. Ti so "COLUMBIA SIX" avtomobili.

Prodajamo tudi že rabljene avtomobile najnovjših modelov vsake vrste, za katere damo isto jamstvo kot popolnoma nove.

Mi umivamo, čistimo, poliramo avtomobile po najnižjih cenah. Naša garaža je odprta noč in dan!

Naša prvovrstna popravilovalnica avtomobilov je vam na razpolago vsaki čas. Imejte nas v svojem spominu!

Kot Slovenec se vsem najlepše priporočam za vse slučaje.

CICERO AUTO LAUNDRY & SALES

STEVE CIGAN & CO.

5335—37 WEST 25th STREET, CICERO, ILL.
Phone: Cicero 8284

Rojakom izven Chicage, ki želijo naročiti kaj po pošti dostavljamo točno in hitro vsako vrstne avtomobilске izdelke.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nesel, da je mladi lovec zadel mesto vrabca svojega brata in ga precej poškodoval. Obsojen je bil za to nerodnost, ki bi imela lahko še težje posledice, na 1 teden zapora in pa — "puška je šla."

Tatvine.

Mariborskemu trgovcu Fr. Pelleju je bilo med vožnjo med Borovnico in Lazami ukradena iz žepa listnica z 900 dinarji vsebine. — V noči od četrtka na petek so neznani storilci vlomili v tobakarno na Koroški cesti števil. 64 in odnesli vso zalogo tobaka.

Okrađeni poslanci.

Poslancu Žebotu in nekaterim drugim slovenskim poslancem, ki so se vračali iz Beograda domov, so bile v vlakcu med Beogradom in Vinkovci pokradene zimске sukne in prtļjaga. Tatvino so najbrže izvršili elegantni železniški tatovi, ki so se s svojimi žrtvami vozili v vagonu I. razreda.

Ludendorff sedaj tožnik.

Munich. — Pri sodnijskem procesu, pri katerem se zagovarja bivši nemški militaristični leader general Ludendorff se je sreča obrnila na Ludendorffovo stran. Pobil je vse obdolžitve v svojem zagovoru in začel dolžiti njegove tožitelje. Ko je dokazal, da je sam prav ravnal za "monarhistično" Nemčijo, je celo zahteval, da se mora bavarskega diktatorja Kahra aretirati in postaviti pred sodišče.

Kot pripadnik protestantske sekte se huđuje in v svojem zagovoru blati bavarske katoličane, da isti delajo za ločitev Bavarije od velike Nemčije. Von Kahr bo prišel na zagovor jutri.

Vojakom se naj da zavarovalnino mesto bonusa. Washington. — Sliši se, da

DR. J. V. ŽUPNIK

Zobozdravnik

6131 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

Urad nad banko v Knausovi hiši. Sem že 9 let v tej stroki.

Phone: Randolph 7416 Princeton 2402 R.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboliše delo, nainižie cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

VABILO

DRUŽBE SV. MOHORJA ZA L. 1925.

Družba sv. Mohorja izda za l. 1925 sledeče knjige: 1.) Koledar za l. 1925. 2.) Življenje svetnikov 5. zvezek. 3.) Slovenskih večernic 77. zvezek. 4.) Travništvo ali kako drugo koristno knjigo. — Udnina za to štiri knjige znaša en dolar. Kdor želi imeti še lepo vezan molitvenik: Trije temeljni nauki, doplača 45 centov. Čas za zglašenje je do sredi marca, a se bodo udje s posebnim dovoljenjem v družbe sprejemali do konca marca. Imena teh pri-glašencev pridejo tudi v družbin koledar.

Zglasite se takoj pri zastopniku Dr. sv. Mohorja v Ameriki:

Rev. J. M. TRUNK, P. O. BERWICK, NORTH DAK.

Za Chicage sprejema udje tudi naše upravnistvo. V našem upravnistvu je tudi še nekaj iztisev družbenih knjig za letošnje leto (l. 1924.). Cena je z vezanim molitvenikom vred \$1.39.

Za denar oziroma za knjigo jamči družbin zastopnik osebno. Knjige se bodo razpošiljale koncem leta. Ako bi prišlo kaj vmes, se vsakemu vrne denar. Kdor podpira Dr. sv. Mohorja, podpira tudi koroške Slovence.

VELIKANSKA POTRATA.

Pet milijonov dolarjev se letno potratijo za paro na piščalih pri ameriških lokomotivah, kakor so preračunali izvedenci, ki priporočajo lokomotivnih piščal zmanjšanje in istih premestitev na sprednji del lokomotive. In ker ameriško ljudstvo vztraja pri tem, da kupuje les v gotovih dolžinah, se v Združenih državah vsako leto po nepotrebnem potratijo 140 milijonov čevļjev lesa. Toda noben izvedenec ne more dognati, koliko milijonov dolarjev zgubi ljudstvo na zaslužku vsled bolezni, ki jih povzroča železni nered. Ta potrata se more znižati samko s preprečitvijo bolezni. Prva in najvažnejša stvar je, da do dobra izčisti čreva in jih ohrani čista. Trinerjevo zdravilno grenkovo vino jih izčisti in jih ohrani čista; regulira delovanje črevļev ojači tek in živce. Sedaj po Novem letu je vaš lekarnar ali trgovec z zdravili dobro založen s Trinerjevim zdravilno grenkim vinom, kakor tudi Trinerjevim Linimentom, ki daje zanesljivo od pomoč vsem tistim, ki trpe velike bolečine vsled revmatizma ali nevralgije, in s Trinerjevim Cough Sedative, ki je jako koristen posebno v tej sezoni.

NAZNANILO!

Rojakom Slovincem naznanjam, da sem pričel na svojo roko mizarsko in tesarsko obrt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Varnišam in vsa druga dela spadajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Heyne Ave. CHICAGO, ILL. Phone: Canal 2115.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

MIZARJI.

Išče se en par slovenskih mizarjev za prevzeti mizarsko obrt (Carpenter shop) Dolgoletne izkušnje in dobičkanosno podjetje v središču Chicage, pod zelo ugodnimi pogoji, izvanredna priložnost za dobro bodočnost. Ponudbe naslovite pod

"Carpenter shop" na upravnistvo tega lista.

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v Vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za Vas pomenilo najboljšo postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE V VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo Vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo! —

::: Pošiljanje denarja. :::

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljatve se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se Vam priporoča

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE., NEW YORK, N. Y.